

9.Електронно управление(ЕУ)

ЕУ- пряк резултат от развитието на **ИКТ (Информационни и комуникационни технологии)**. ЕУ е концепция за държавно управление, при която използването на ИКТ идва за да подобри начина, по който функционира държавата като институция и да се облекчи обслужването на гражданите и бизнеса при упражняването на техните права и законни интереси.

Разграничение от други понятия

- **Е-правителство(ЕП)** = по-тясното понятие

- Ако ЕП е видов термин, с който се реферира към отношенията между администрацията и гражданите и работата на административни структури при използването на ИКТ, ЕУ е родов термин с много по-широко съдържание. Той обхваща всички обществ.отношения от всички сектори с пряко или косвено проявление на държ. власт, в центъра на които стои, разбира се, гражданинът. ЕУ обхваща ЕП, е-здравеопазване, е-правосъдие, е-демокрация...

Правна рамка на е-управлението:

-**Правна рамка**- Реализирането на ЕУ е свързано с предприемането на комплекс от организационни, технологични, образователни, логистични, финансови и правни мерки, за да се постигне ефективно функциониране на администрацията чрез използване на информ. технологии за задоволяване на правата и интересите на гражданите.

Правните мерки трябва да осигурят правила за всички действия, с които да се обезпечи прилагането на останалите мерки:

-**Закон за електронното управление (ЗЕУ)** = основният режим за предоставяне на е- административни услуги

-Регламент 910/2014 & ЗЕДЕУУ(Закона за електронния документ и електронния подпис) = правила за е-документите и е-подписите

-АПК(Административнопроцесуален кодекс) и ДОПК(Данъчно - осигурителен процесуален кодекс)

-GDPR и Закона за защита на личните данни = правила за защита на личните данни; Закон за търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ; Закона за регистър БУЛСТАТ; Закона за достъп до обществена информация

-Министрите могат да приемат наредби за предоставяне на е-АУ услуги в техния сектор

ЗЕУ -Урежда три основни групи отношения:

-отношения по предоставяне АУ(адм.у-ги) на гражданите по ел. път;

-отношения, свързани с вътрешния обмен на информац. и документи

-отношения, свързани с автоматизиран обмен на електронни документи между административните органи.

-НЕ отменя правилата за работа с документи на хартиен носител, а само доразвива възможността да се уреди едновременната работа с хартиени и електронни документи.

- В обхвата на ЗЕУ попадат и (1) лица, осъществяващи публични функции и (2) организации, предоставящи обществени услуги

(1) = нотариусите, частните съдебни изпълнители, държавните и общинските учебни заведения..., които не са административни органи или организации, предоставящи обществени услуги и други лица и организации, чрез които държавата упражнява своите функции и на които това е възложено със закон

(2)=Обществени услуги са образователни, здравни, водоснабдителни, канализационни, ..., предоставени за задоволяване на обществени потребности, вкл. като търговска дейност, по повод на чието предоставяне могат да се извършват АУ

Основни принципи на ЗЕУ:

-Принцип на еднократно събиране и създаване на данни

-Принцип на служебното уведомяване

-Принцип на автоматизираното предоставяне

Е-АУ(административни услуги):

-Административно обслужване = всяка дейност по извършване на АУ от структурите на администрацията и от организации, предоставящи обществени услуги.

-Административна услуга(АУ) = издаване на индивидуални административни актове, извършване на др. административни действия, които представляват законен интерес за физическо или юридическо лице; консултациите; експертизи...

Видове АУ:

-Елементарните услуги (извършват се в една администрация) и **комплексни** (извършват се от повече администрации)

-Е-АУ за гражданина, за бизнеса, вътр. АУ

-Е-АУ = АУ, предоставяни на гражданите и организациите от административните органи, лицата, извършващи публични функции

-Административните органи, лицата, осъщ. публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, са длъжни да предоставят всички услуги и по електронен път, освен ако закон предвижда др.особена форма

-Когато предписаната от закона особена форма има правно значение, но част от услугата може да се заяви или предостави по електронен път, административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги, трябва да осигурят възможност за това (Чл. 8(3) ЗЕУ).

-АУ, които се предоставят по електронен път, **се вписват в Административния регистър по чл. 61 от ЗА.**

-Е-образците за заявяване и получаване на резултат от е-АУ са по модел, утвърден от председателя на МЕР - Министерство на ЕУ, и се вписват в Административния регистър по чл. 61 ЗА, чл. 8 ЗЕУ.

-**Доставчик на е-АУ**= администр. орган, лице, осъществяващо публични функции, или организация, предоставяща обществ. услуги, които предоставят е-АУ на гражданите и организациите

-**Административен орган** – не само част от изпълнителната власт, но и всеки носител на властническа компетент.(президент...): Лица, осъществ. публични функции; Организация, предост. общ. услуги

-**Получател на е-АУ** = гражданин / организация, които ползват е-АУ.

-**Посредник при е-АУ** е лице, което представлява по пълномощно получателя на е-АУ за получаване на съотв. услуга срещу **възнаграж**

-**Вътрешни е-АУ** = такива АУ, които един административен орган предоставя на друг и могат да се заявяват и/или предоставят от разстояние чрез използването на ел. средства.

-**Основни задължения на доставчиците на е-АУ**

-Предоставяне на АУ също в електронна форма, освен ако законът изисква спец. форма за предоставяне на услугата

-Получаване на е-изявления

-Задължение за предоставяне на информация

-Осигуряване на възможност на гражданите/организациите да предоставят уникален идентификатор (ЕГН за физически лица, ЕИК за търговци/клонове, БУЛСТАТ)

-Използване на информационни системи, които измерват астрономическото време съгласно стандарт, определен от МС

-Защита на данните - задължение за събиране, обработка и предоставяне само на лични данни, необходими за предоставянето на е-услуги по смисъла на ЗЕУ. Събраните данни не могат да се използват за цели, различни от посочените по-горе, освен с изричното съгласие на лицето, за което се отнасят.

- Правила относно използване на удостоверения за ел. подписи в админ- Наредба за удостоверения за ел. подпис в администрациите

- Официален уебсайт и единен портал за достъп до е-АУ – единна точка за достъп до всички електронни услуги

- Правила относно подаване, получаване, изпращане и съхранение на ел. документи; обмен на документи; техническа инфраструктура...

Контрол за спазване на правилата на ЗЕУ- Държавна агенция ЕУ– вече Министерство на ЕУ; Санкции от 500 до 15 000

Правото е създадо **правен режим** за предоставяне на АУ във виртуална среда. Това е **възможност**, не задължение за гражданите. **3 ключови принципа** са в основата на е-управлението.

Освен ако законът не изисква специфична форма, АУ могат да се искат/ предоставят **свободно в ел. форма**. Получателите на е-АУ се идентифицират чрез **уникален идентификатор**.